

MASTER OF LIBRARY & INFORMATION SCIENCE (CBCS-2018 COURSE)
M.Lib. & Inf. Sc. Sem-II :SUMMER- 2022
SUBJECT : RESEARCH METHODOLOGY & STATISTICAL TECHNIQUES

Day : Wednesday
Date : 20-07-2022

S-20400-2022

Time : 11:00 AM-02:00 PM
Max. Marks : 60

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Define research and discuss its natures and scope of Library and Information Science (LIS). (12)

OR

Distinguish between basic research and applied research.

Q.2 What do you understand by experimental method of research? Explain the steps involved in its planning. (12)

OR

Discuss the need, purpose and types of research design.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) Describe the process of conducting interviews for data collection.
- b) What is observation? Discuss the advantages of observation.
- c) Define the term 'sampling' and discuss quota sampling.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) Describe various steps in research report writing.
- b) Discuss various types of graphical presentation data in a research report.
- c) Explain the importance of statistical methods in Library and Information Science (LIS) research.

Q.5 Write a short notes on **ANY THREE** of the following: (12)

- a) Quota sampling
- b) Methods of Data Collection
- c) Qualities of a good research design
- d) Guidelines for writing a research report
- e) Bar diagrams

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ संशोधनाची व्याख्या सांगून ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्रातील संशोधनाचे स्वरूप आणि व्याप्ती (१२)
स्पष्ट करा.

किंवा

मूलभूत संशोधन आणि व्यावहारिक संशोधन यातील फरक स्पष्ट करा.

प्र.२ प्रायोगिक संशोधन पध्दतीमधून आपणास काय समजते ? प्रायोगिक संशोधन पध्दतीच्या (१२)
नियोजनामधील पायऱ्या स्पष्ट करा.

किंवा

संशोधन आराखड्याची गरज, उद्देश आणि प्रकार याची चर्चा करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) तथ्य (डेटा) संकलनासाठी मुलाखती आयोजित करण्याच्या प्रक्रियेचे वर्णन करा.
- ब) निरीक्षण म्हणजे काय ? निरीक्षण पध्दतीचे फायदे वर्णन करा.
- क) 'नमूना' ही संज्ञा स्पष्ट करा आणि कोटा नमुनावर चर्चा करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) संशोधन अहवालातील विविध टप्पे वर्णन करा.
- ब) संशोधन अहवालात तथ्य (डेटा) सादरीकरणाच्या वेगवेगळ्या प्रकारच्या आलेखीय पध्दतींचे वर्णन करा.
- क) ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र (एलआयएस) संशोधनातील सांख्यिकीय पध्दतींचे महत्त्व सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१२)

- अ) कोटा नमुना
- ब) तथ्य (डेटा) संकलनपध्दती
- क) चांगल्या संशोधन आराखड्याची गुणवत्ता
- ड) संशोधन अहवाल लिहिण्यासाठी मार्गदर्शक तत्वे
- इ) बार डायग्रॅम
